

om følgende: En Del Huse, som er byggede i Løbet af de sidste to Aar, er byggede paa saadanne Vilkaar, at der kan udlejes saa meget, at i en Ejendom, der er bygget for 14 000—15 000 Kr., sidder den officielle Ejer for en Husleje af 140 Kr. om Aaret, Resten tages ind i Leje. Jeg ved ogsaa, at f. Eks. for et af de Huse, der bliver opført for 14 000—15 000 Kr., er der for et halvt Aar siden budt 20 000 Kr., og det eneste, der afholdt Manden fra at sælge, var, at naar han nu skulde til at bygge igen, kom han vel sagtens til at betale 20 000 Kr. for at faa sit eget Hus. Men man kan være ganske sikker paa, at de Huse, som i disse Aar bygges med Tilskud dels efter den Lov, vi formentlig vedtager her, dels efter en Lov, vi forventer vil komme om Tilskud til kommunale Byggeforeninger o. s. v., vil det i Fremtiden slet ikke være nogen daarlig Forretning at have bygget, hvis de, der bygger dem i Øjeblikket, kan beholde dem i nogle Aar, idet det er min bestemte Opfattelse, at i Løbet af 4—5—6 Aar vil de kunne tjene endogsaa efter Forholdene ret betydelige Summer paa disse Huse. Det er det, min ærede Partifælle har ment med sine Udtalelser, og disse Udtalelser tiltræder jeg ganske. Jeg kan forsikre den højtærede Finansminister for, at der er god Bund under dem, det ved vi fra det praktiske Liv, og naar den højtærede Finansminister udtalte sig lidt tvivlende derom, beror det paa, at han vel ikke har saa rig Anledning som vi til at se paa Virkningerne i det praktiske Liv, men mere ser paa, hvad der kommer ind som Anmodning til Finansministeriet, og hvad der kan dømmes ud fra det, og jeg giver ham Ret i, at naar det ses fra den Side, er der ikke noget at sige til hans Standpunkt.

Den højtærede Finansminister fremsatte en Bemærkning, som jeg gerne vil knytte nogle Udtalelser til, en Bemærkning, der gik ud paa, at han mente, at paa den ene Side blev Bolignøden hverken afhjulpet ved denne Lov eller ved den anden Lov, som vi forventer vil komme, men paa den anden Side vilde det, der skulde til for at løse Opgaven blot nogenlunde tilfredsstillende i Løbet af en Aarrække, være ganske uoverkommeligt for Staten. Det har vistnok den højtærede Finansminister Ret i ud fra det Synspunkt, han anlægger. Her var det, jeg gerne vilde pege paa, at jeg tror, den højtærede Finansminister og Ministeriet i det hele taget lægger sig som Ministerium

for meget i Selen for den Sag alene. Det er rigtigt, at der skal bruges mange Millioner, store Kapitaler til at afhjælpe Bolignøden, og det er i højeste Grad tiltrængt, at den afhjælpes blot — lad mig sige — i nogen Grad, thi der vil gaa en Aarrække, før man bliver i Stand til fuldstændig at afhjælpe den. Men jeg vil henstille til den højtærede Minister, naar der nu forhaabentlig i en nær Fremtid kommer Forslag om Laan til Kommunerne til Byggeforeninger og Byggefretagender, at han da vil ligesom lægge Ansvaret noget mere fra Finansministeren selv og Ministeriet og over paa Rigsdagens Partier eller Rigsdagen i det hele. De Medlemmer her, der repræsenterer — lad os sige Partiet Venstre og det konservative Folkeparti, vil have rigtig godt af at komme til at se Sandheden i Øjnene og faa Lejlighed til at vise os andre, hvor meget eller hvor lidt de vil være med til at gøre for at afhjælpe Bolignøden. Det er nemlig en Kendsgerning, at Bolignøden hænger ikke blot fortrinsvis, men i langt overvejende Grad Købstæderne og naturligvis særlig København, medens man ude paa Landet tager sig den Sag saa uhyre let, *uhyre let*. Hvis man overhovedet kender noget til Spørgsmaalet, kender man det kun som noget, der eksisterer i Byerne. Paa Landet eksisterer det ikke, og hvis man tilfældigvis kommer til at kende noget til det ude paa Landet, har man en overordentlig stor Portion Fiffighed til at faa det Spørgsmaal fra sig og faa puffet de Folk, der staar i Bolignød, ind til Købstæderne. Det kender vi, som har med kommunale Anliggender i Købstæderne at gøre, saa godt, og hvis vi en Dag skulde tale i længere Tid om dette Spørgsmaal, vilde det være en let Sag for os at tage Eksempler i Dusinvis, ja i Grosvis, faktiske Eksempler, virkelige Tildragelser, hvorigennem vi kan bevise, hvordan Landkommunerne bærer sig ad med at klare Boligsørgsmaalet fra sig. Og der er vist ikke nogen anden Vej, ad hvilken man kan ramme disse snedige Sogneraadsmlemmer end at faa bevilget af Statskassen saa meget, som der skal til for at afhjælpe Bolignøden, og saa lade Landkommunerne være med til at betale, thi naar de vil det, gør det os naturligvis mindre, om Bolignøden skal afhjælpes ved, at Boligerne bygges i Købstæderne eller baade paa Landet og i Købstæderne. Det er ikke saadan, at man i Købstæderne er alt for forlegen for at faa et Overskud af de økonomisk set allerdaarligst stillede praktet ind